

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. :29.03.2022-349
Karar Tarihi ve No. :29.03.2022-9180
Dosya No. :21.07.5

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Diyarbakır İli, Ergani İlçesi, Değirmendere Mahallesinde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan ve tapulama harici alanda yer alan I. Grup yapı olarak tescilli Kalender Köprüsünün tescil fişinin güncellenmesi, korunma alanı sınırlarının belirlenmesi ve köprünün tehlike arz etmesine ilişkin; Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü'nün 10.01.2022 tarih ve 693514 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.02.2004 tarih ve 3331 sayılı tescil kararı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 28.03.2012 tarih ve 410 sayılı grup belirleme kararı, Köprünün, ağırlığı 12 tondan fazla olan motorlu araçların geçişine kapatılmasına ilişkin Karayolları Genel Müdürlüğü'nün 19.09.2014 tarih ve 162139 sayılı yazısı ve eki rapor, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 17.12.2014 tarih ve 2762 sayılı kararı ile Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı UKOME Genel Kurulunun 11.02.2015 tarih ve 2015/2-7 sayılı kararı, kadastral hâlihazır haritanın istendiği Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 21.01.2022 gün ve 2132996 sayılı yazısı, kadastral haritanın iletildiği Diyarbakır Kadastro Müdürlüğü'nün 10.02.2022 tarih ve 4047280 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 20.01.2022 tarih ve 1176442 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Diyarbakır İli, Ergani İlçesi, Değirmendere Mahallesinde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan ve tapulama harici alanda yer alan I. Grup yapı olarak tescilli Kalender Köprüsünün güncellenen tescil fişinin uygun olduğuna;

-2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi gereğince, Kalender Köprüsünün korunma alanı sınırlarının ekli koordinatlı krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesine,

-13.03.2012 tarih ve 28232 Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği ilgili Tapu Müdürlüğüne, 101 ada 17 no.lu parselin tapu kütüğü beyanlar hanesine, "I. (Birinci) Grup Yapı olarak tescilli Kalender Köprüsü Korunma Alanıdır" şerhi, 102 ada 1 no.lu parsel, 101 ada 18 ve 38 no.lu parseller ile 105 ada 1 ve 2 no.lu parsellerin tapu kütüğü beyanlar hanesine ise "Bir Kısım I. (Birinci) Grup Yapı olarak tescilli Kalender Köprüsü Korunma Alanıdır" şerhi bırakılmasına ve işlem sonucuna ilişkin bilgi, belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine,

-Kalender Köprüsü ve Korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine,

-Dosyasında yer alan Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü'nün 10.01.2022 tarih ve 693514 sayılı yazısında; "...*Tarihi Kalender Köprüsüne daha fazla zarar verebilecek tahribatların engellenmesi amacı ile araç trafiğine kapatılması ve gereğinin ilgili kurumlarca yapılması önem arz etmektedir*" belirtildiğinden, köprünün daha fazla zarar görmemesi için araç geçişine kapatılması konusunda gereğinin ilgili kurumlarca yapılması,

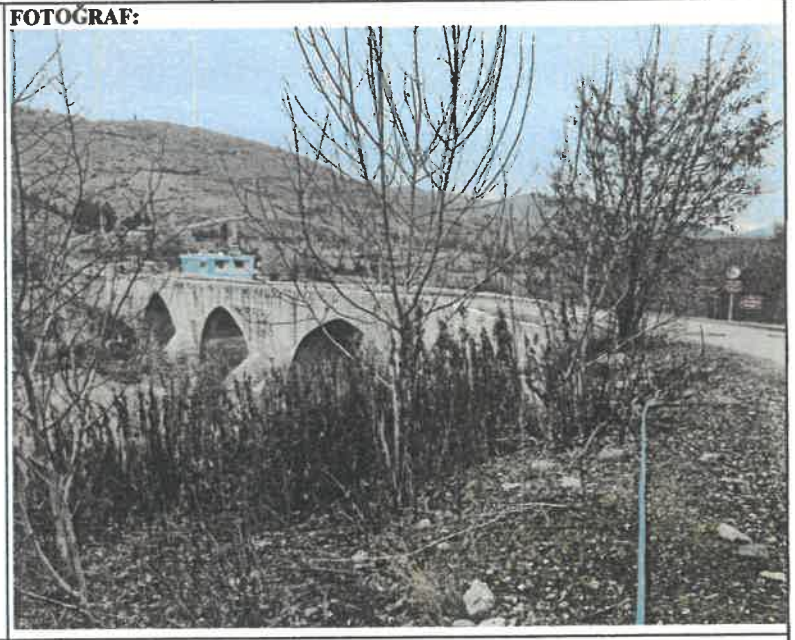
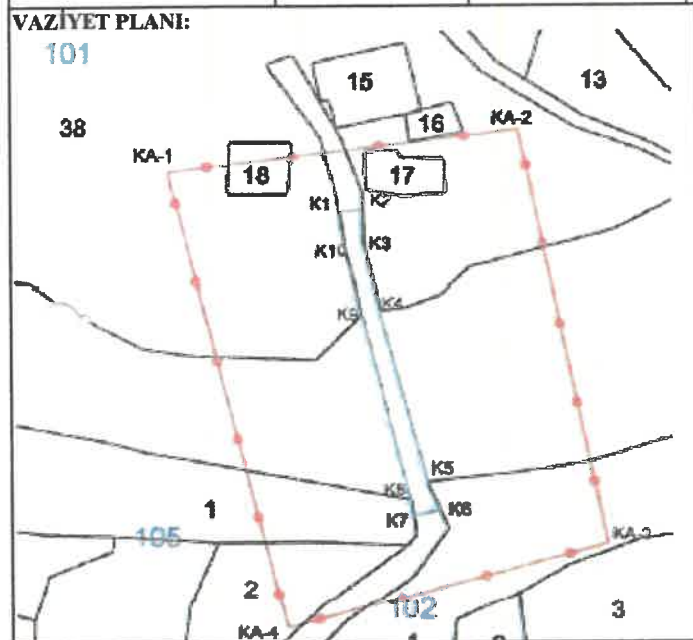
-Tehlike arz ettiği tespit edilen Kalender Köprüsü ve korunma alanında can ve mal güvenliğini sağlayıcı tedbirlerin ilgilisi ve ilgili birimlerce alınmasına,

-Köprünün kapsamlı onarımına temel oluşturacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin ivedilikle hazırlanarak Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ANIT	ENVANTER NO:		
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:		
İLİ: DİYARBAKIR	İLÇESİ: ERGANİ	MAHALLE/KÖY: DEĞİRMENDERE	KORUMA DERECESESİ	ANITSAL	1 2 3
SOKAK VE KAPI NO:		KADASTRO: ADA: PARSEL:	ÇEVRESEL	1 2 3	
ADI: KALENDER KÖPRÜSÜ	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:		
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE:		

GENEL TANIM: Diyarbakır İli, Ergani İlçesi, Değirmendere Mahallesi Köprübaşı Mevkii'nde Maden Çayı üzerinde tapulama harici alanda bulunan Köprü, Ergani'ye 10 km. mesafede olup, Ergani-Madden karayolunun hemen kuzeyinde yer almaktadır.

KORUNMUŞLUK DURUMU: KÖTÜ	TAŞIYICI YAPI: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: KÖTÜ	İÇ YAPI DURUMU: KÖTÜ	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU:-
--------------------------	---------------------	--------------------	-------------------	----------------------	------------------	------------------

GÖZLEMLER: Köprünün esaslı onarımının yapılması gerekmektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ:	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN: Karayolları Genel Müdürlüğü
------------------------	---

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANITIM: Maden Çayı üzerinde kuzey-güney doğrultuda kurulmuş olan Köprü kesme taş malzemeden, sivri kemer açıklıklı üç gözlü olarak inşa edilmiştir. Köprü kemer açıklıkları oldukça geniş tutulmuştur. Bazalt taş malzemeden inşa edilen köprüde, değişik dönemlerde yapılan onarımlar sonucu birçok kısmında kalker taşı, kemer içlerinde tuğla malzeme kullanılmıştır. Yaklaşık 90 m. uzunluğunda olan köprünün tabliyesi düze yakın bir özelliğe sahip olup, kuzey yöne doğru eğimli bir şekilde bitmektedir. Üç gözlü köprünün Memba kısmında iki adet üçgen prizmal sel yaran bulunmaktadır. Sel yaranlardan güney yöndeki daha büyük tutulmuştur. Köprünün geç dönemde yeniden inşa edilmiş korkuluğu iki sıra kalker taşından yapılmıştır. Maden çayı güney yönde yer alan kemer açıklığı arasında akmaktadır. Köprü üzerinde inşa yâda onarım kitabesi bulunmamaktadır.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI: Köprü

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Köprü

ÖNERİLEN KULLANIMI: Köprü

HAZIRLAYANLAR:
Ahmet MIZRAK (Sanat tarihçi) *M. Mizrak*
Ahmet DEMİR (Arkeolog) *A. Demir*
20.01.2022

KONTROL EDEN:
Mehriban Karaaslan
Mehriban KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ:

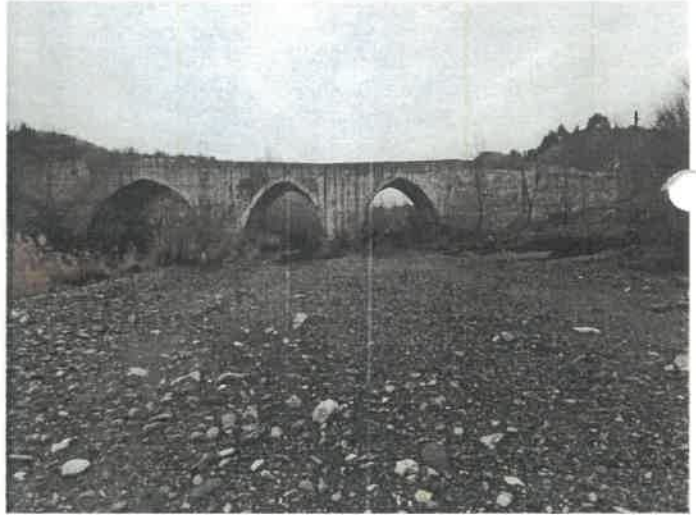
1-	<i>[Signature]</i>
2-	<i>[Signature]</i>
3-	<i>[Signature]</i>
4-	<i>[Signature]</i>

EKLER:

RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
HARİTA	X
KROKİ	X
KİTABE	
VAKFIYE	

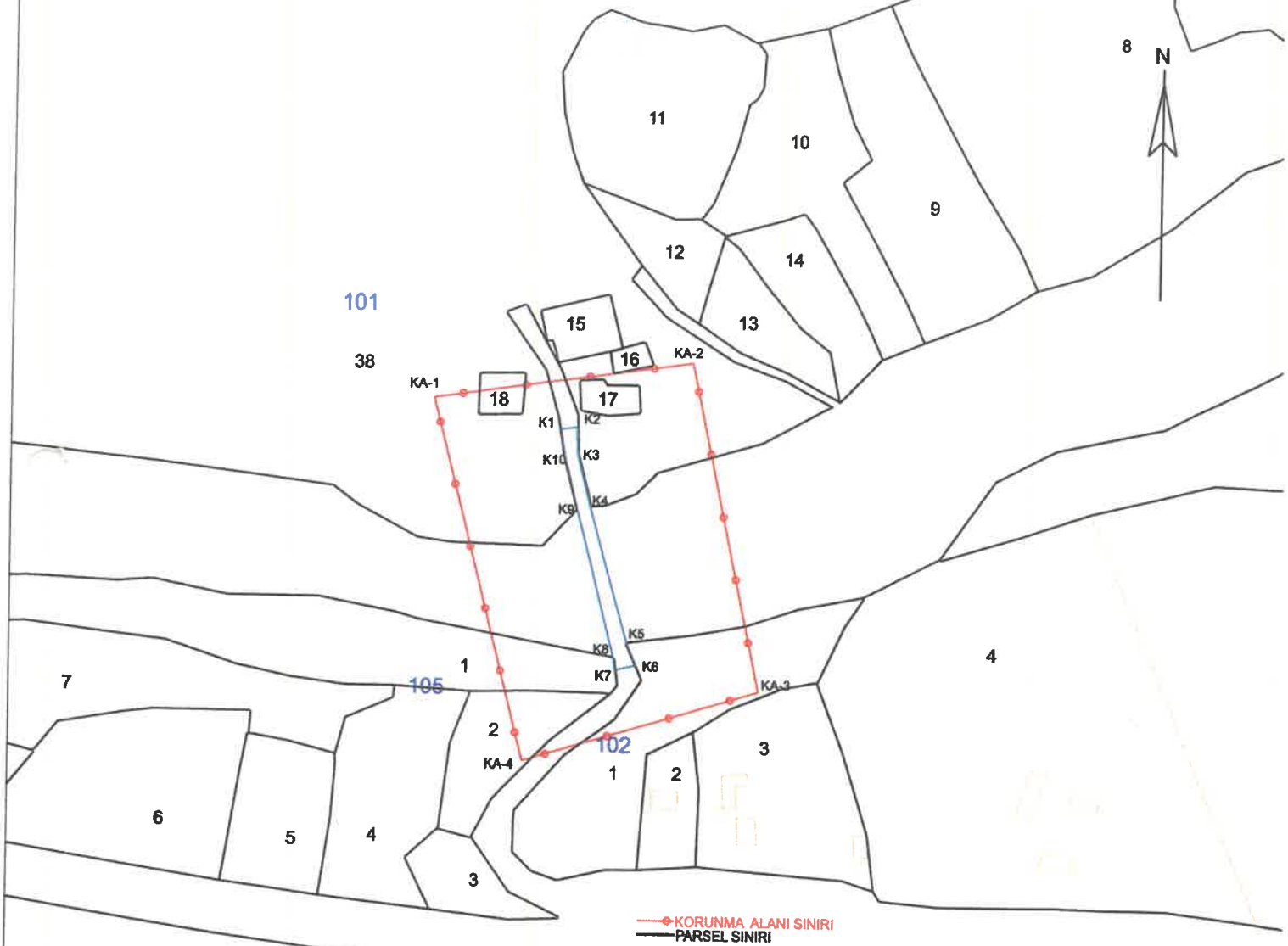
TESCİL KARAR NO:
KARAR TARİHİ:
T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun
29.03.2022 tarih ve 9180
Sayılı Karar Eki dir.

İli: **DIYARBAKIR**
İlçesi: **ERGANI**
Mehallesi: **DEĞİRMENDERE**
Alan: **KALENDER KÖPRÜSÜ VE KORUNMA ALANI**

Köprü Ada-Parsel : **KADASTRO DIŞI ALAN**
Korunma Alanı Ada-Parsel : **101/17 (Tamamı), 101/18, 101/38, 102/1, 105/1, 105/2 (Bir Kısmı)**

ITRF-3-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	563048.260	4246325.760
K2	563053.447	4246326.425
K3	563053.737	4246318.021
K4	563057.964	4246300.854
K5	563070.191	4246257.303
K6	563073.213	4246250.398
K7	563066.540	4246248.793
K8	563066.050	4246252.639
K9	563053.961	4246299.915
K10	563049.688	4246316.908
KA-1	563007.290	4246335.572
KA-2	563089.828	4246347.409
KA-3	563112.289	4246242.312
KA-4	563037.215	4246219.474

ED50-3-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	563063.862	4246507.024
K2	563069.050	4246507.689
K3	563068.339	4246499.284
K4	563073.566	4246482.117
K5	563085.793	4246438.586
K6	563088.815	4246431.661
K7	563082.142	4246430.056
K8	563081.652	4246433.902
K9	563069.563	4246481.178
K10	563065.290	4246498.172
KA-1	563022.892	4246516.835
KA-2	563105.430	4246528.672
KA-3	563127.891	4246423.575
KA-4	563052.817	4246400.737

T.C.
DIYARBAKIR İLİ
ERGANI İLÇESİ
DEĞİRMENDERE BÖLGE KURULUŞU
Bölge Kurul Başkanı
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
29.03.2022 tarih ve 918.0
Sayılı Kararı Ekidir.

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi

Handwritten signature and notes in blue ink.